

LITERATURA INFANTIL I JUVENIL

Somnis d'anada i tornada

ANDREU SOTORRA

Juan Carlos Chandro, *Un somni redó*. Il·lustracions de Gonzalo Izquierdo. Traducció de Rosa Serrano. Tàndem. València, 2001. A partir de 6 anys.

Aquest àlbum va rebre el 2n premi Tombatossals de literatura infantil il·lustrada, convocat per l'editorial Tàndem, amb el patrocini de l'Ajuntament de Castelló de la Plana. Estem davant d'un autèntic àlbum il·lustrat, ben editat, en paper cuixé, amb el text integrat materialment i conceptualment amb les imatges a doble pàgina. No és, doncs, un àlbum de circumstàncies. I això, en una editorial com Tàndem, que fa un esforç per equilibrar la qualitat en el mercat, és remarcable.

Un somni redó parla dels somnis. O més aviat dels desitjos fets somnis: un infant somia ser gran; una casa petita somia ser un gratacels; un poble somia ser una ciutat; una petita nació somia ser una gran nació; la Terra somia ser el Sol; el Sol somia ser la Terra; la gran nació somia ser una petita nació; la ciutat somia ser un poble; el gratacels somia ser una casa petita; cada persona gran somia ser un infant... Somnis amb moralitat: perquè totes les nits la mare llegeixi un conte i després es pugui somiar. Sempre m'ha semblat que el text dels àlbums il·lustrats són una magnífica

'Un somni redó' parla dels somnis. O més aviat dels desitjos fets somnis

excusa perquè l'il·lustrador amplii allò que no diu el text i ofereixi una lectura àmplia del que vol dir l'autor del text. I aquest n'és un exemple amb resultats digníssims.

El conte consta d'una primera part d'obertura en gradació cap a l'univers còsmic i una segona part de retorn al jo més íntim. Comença, com deia, amb la representació del somni d'un infant, que s'imagina d'adult, des d'un punt de vista en contrapicat

-que es manté en tota la primera part- que emfatitza la mida del personatge somiador i, alhora, del lector petit que s'hi identifica.

D'altra banda, la caseta on viu l'infant que somia ser un gratacels, és interpretada per l'il·lustrador com un bloc de pedra i vidre, sense vida. Al seu torn, el seu poble somia ser ciutat, que veiem en representació surrealista i ambient ombrívol amb personatges solitaris. La petita na-

Aquest àlbum recull el concepte de retorn als valors universals

ció on es troba el poble que somia ser una gran nació té la rèplica il·lustrada en un inexpugnable castell en una illa envoltada de soldats. La Terra, al seu torn, que somia ser el Sol, s'il·lustra com una bola vestida amb robes d'estil Lluís XV.

Arribats en aquest punt, quan la roda narrativa gira a la inversa, els colors freds de la primera part es converteixen en làmines on predominen els colors càlids, els contrapicats es converteixen en perspectives en picat, uns paisatges de pessebre, assequibles. Així, el Sol vol ser la Terra per conèixer la nit; la gran nació somia ser un país petit estimat i respectat per tothom sense que li tinguin por (aquí es poden veure unes illes impagables connectades per ponts); la ciutat somia ser un poble on tothom es coneix i s'ajuda; el gratacels somia ser una casa familiar dipositària de l'afecte i els records dels estants; i, per fi, per tancar el cercle, l'adult somia ser un infant per continuar creient que totes les preguntes tenen resposta i perquè ningú no torni a dir-li: "Ets massa vell per comprendre això".

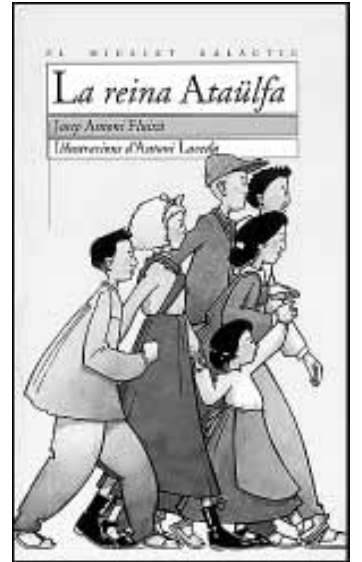
En definitiva, l'àlbum *Un somni redó* recull el concepte de retorn als valors universals, expressat en el text precís d'aquesta narració circular i amb unes il·lustracions molt treballades de fons i de factura excel·lent, cosa que fa que sigui recomanable per a tots els públics sensibles.

Joaquim G. Caturla, *Mirant la lluna*. Col·lecció *Espurna*. Edicions Bromera. Alzira, 2001. A partir de 14 anys.

Pepa Guardiola, *Una llar en el món*. Col·lecció *Espurna*. Edicions Bromera. Alzira, 2001. A partir de 14 anys.

Josep Antoni Fluixà, *La reina Atailfa*. Il·lustracions d'Antoni Laveda. Col·lecció *El Micalet Galàctic*. Edicions Bromera. Alzira, 2001. A partir de 10 anys.

L'amor entre un jove firaire acostumat a la vida dura del carrer i una noia que prové d'una família benestant, els portarà per viarans perillous quan el noi comença a investigar pel seu compte els negocis poc clars d'una poderosa empresa. Aquesta obra va rebre el premi Bancaixa de narrativa juvenil.

Genís comparteix amb Lluïsa les històries solidàries de què ha estat testimoni en els seus nombrosos viatges com a cooperant de diverses ONG. Una sèrie de personatges anònims descobren a la noia que les guerres, la immigració, l'opressió i la misèria continuen existint en bona part d'aquest món.

Després de molts anys de buscar pretendents, el rei de Mirtàcia, Rigobert II, es casa amb Atailfa, una molinera que es convertirà en una reina tirànica i capritxosa. Els habitants del país viuran una època de terror que Enric de Penyasanta tractarà de superar amb valentia.

Crònica íntima

JOSEP GÁLVEZ

CÒMIC

David B. *La ascensió del Gran Mal*. Editorial *Sins Entido*. Madrid, 2001.

La publicació a casa nostra de *La ascensió del Gran Mal*, una obra clau de la historieta europea contemporània, és un bon símptoma de normalització del nostre mercat. És la confirmació de l'existència d'un sector de públic que demana propostes narratives i expressives riques i madures. El seu autor, David B, és, a més de fundador i dirigent de l'editorial alternativa francesa L'Association, un historietista amb un estil molt singular i un narrador gairebé inesgotable. Als seus relats predominen les atmosferes oníriques i fantàstiques. Somnis propis, llegendes i mites de moltes civilitzacions així com referències a la literatura fantàstica són el material amb què treballa les seves ficcions. Malgrat això, *La ascensió del Gran*

Mal és una obra autobiogràfica, una de les millors d'aquest gènere, tan sovintejat darrerament a la historieta alternativa, per la seva capacitat de recrear imaginativament les diferents capes de la realitat.

SINCERITAT BRUTAL

Aquesta narració que impressiona per la seva sinceritat, de vegades brutal al desvelar interioritats de l'autor, no és una història narcisista sinó que té un caràcter obert i coral. Els sis volums publicats a França re-

creen la pluralitat dels elements individuals i socials presents en la infància i adolescència de l'autor i, en especial, els que es relacionen amb la malaltia del seu germà: l'epilèpsia. Aquesta, i la incertesa del seu tractament mèdic, condicionaran la vida de la seva família relacionant-la amb tot tipus de medicaments i filosofies alternatives i fins i tot esotèriques, un univers que l'autor descriu amb una matissada combinació d'imaginació i realisme.

